SKATTEFRÅGOR

Arrendeavtal mellan föräldrar och barn.

En son arrenderar sin faders gård och förbättrar ladugården för 15.000 kronor och yrkar avdrag med 1.500 kronor för år enligt en deklarationen bifogad avskrivningsplan. Är detta riktigt? Kan ej samma invändning göras mot detta förhållande som i fråga om barnreverserna?

Svar: I rättspraxis har arrendeavtal (tillkommet i laga ordning) mellan föräldrar och barn tillerkänts verkan på samma sätt som avtal mellan oskylda personer. Detta står också i överensstämmelse med bedömningen av andra rättshandlingar mellan föräldrar och barn ävensom mellan äkta makar. Uppställer skatteförfattningarna icke särskilda regler för behandlingen i skattehänseende av dylika avtal måste de respekteras. Lagstiftning har övervägts av 1953 års skatteflyktskommitté.

Ett rättsfall i anknytning till frågan må här återges. I RÅ 1954 ref. 11 voro omständigheterna i korthet följande. Fyra syskon hade i gåva av sina föräldrar erhållit en jordbruksfastighet, vilken barnen genast utarrenderade till föräldrarna. De sistnämnda nedlade kostnader för förbättring å fastigheten och erhöllo avdrag därför enligt de regler som tillämpas för arrendatorer. Fråga uppstod om barnen skulle genom förbättringen ha tillförts inkomst av skattepliktig natur. RR fann att så icke var fallet.

Utgången i målet står i god överensstämmelse med andra utslag. Som en anmärkning må tillfogas, att rättspraxis tagit den riktningen att förbättringar, som ägaren av fastighet varit skyldig bekosta men vilka bekostats av arrendatorn, icke — även om förbättringarna äro värdehöjande — ansetts kunna föranleda inkomstbeskattning hos ägaren det år de utförts. Vid arrendetidens slut skall avräkning ske, vilket kan innebära att arrendatorn tillerkännes ersättning från jordägaren. Emellertid kan beroende på avtal beskattning ske i t. ex. det fall att arrendatern får gottgörelse genom nedsättning av arrendet.

Arrendatorn äger avdraga sina kostnader för förbättring det år han haft dem, någon avskrivningsplan kan sålunda ej användas.

Ett intressant fall, där fastigheten övergått till sonen genom gåva, har avgjorts av RR (RÅ 1957 ref. 50).

Ersättning vid avflyttning från rivningshus.

En frisör måste avflytta med sin rörelse från en fastighet som skall rivas. Ersättning utgår. Kan någon lindring erhållas vid hans inkomstbeskattning?

Svar: Ersättning för frånträde av kontorslokaler eller affärslokaler hänföres till inkomst av rörelse. De regler som gäller i fråga om realisationsvinst vid tvångsförsäljning är här icke tillämpliga. Jämförelse kan göras med expropriation av en jordbruksfastighet. Ägarens realisationsvinst beskattas ej men

---

verket utfärdade anvisningar skulle få önskad effekt ifrågasatte slutligen centrala uppbördsnämnden, huruvida icke jämväl härutinnan frågan rörande förtursrätt för ifrågavarande taxeringsmål borde tagas under övervägande liksom om förlängning av tidsfristerna beträffande preskription och förmånsrätt.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:41

däremot hans inkomst av skogsbruk och vidare beskattas arrendatorn såsom för inkomst av jordbruksfastighet för sin ersättning för mistat arrende.

Försäljning av skog i anledning av vattenuppdämning.

För kraftverk har uppdämning skett, vilket haft till följd att åtskillig skog måst avverkas och försäljas på den mark, som senare lades under vatten. Medgives någon reduktion vid beskattningen på grund av detta tvångsläge, som markägarna råkat i?

Svar: För närvarande finnes icke någon möjlighet att få denna skogsinkomst förklarad icke skattepliktig (jfr svaret på föregående fråga). Nämnas kan att ersättning vid framdragande av kraftledning för en för tidig avverkning av utvecklingsbar skog (d. v. s. skillnaden mellan skogens förväntningsvärde och dess värde vid den omedelbara avverkningen) ansetts icke utgöra skattepliktig inkomst av skog. Huruvida en sådan situation föreligger låter sig icke bedöma på grundval av uppgifterna i frågan.

Lagstiftning väntas.

Ackumulerad hyresinkomst av villafastighet.

En ägare av en enfamiljsvilla har under många år upplåtit ett rum till en anförvant. Denne avlider innan han hunnit att enligt givet löfte förordna om ett legat till ett värde motsvarande den hyresförmån han under årens lopp åtnjutit. Dödsboet erbjöd sig att utbetala beloppet, vilket sålunda fick karaktär av ackumulerad hyra för villaägaren. Beloppet översteg 2 % av taxeringsvärdet, men utslaget på de år detsamma avsåg skulle det varje år ha understigit 2 %. Hur skall villaägaren beskattas?

Svar: Eftersom upplåtelsen av ett rum i villan till bostadsändamål icke föranleder ett övergivande av schablonen för inkomstberäkningen kan det förhållandet att hyran utbetalats i form av engångsbelopp ej tillmätas betydelse. 2 %-regeln avser icke uthyrning för bostadsändamål.

Taxering efter schablon skall alltså äga rum.

Äkta makar, båda med rätt till förvärvsavdrag.

Hur skall mannens resp. hustruns rätt fördelas i följande situationer.

Mannen äger ett jordbruk, däri hustrun utför arbete med ett värde överstigande 300 kronor. Hustrun har dessutom inkomst av tjänst.

Hustrun äger en jordbruksfastighet, som skötes av henne och mannen tillsammans. Hon har därjämte inkomst av tjänst c :a 4.000 kronor.

Svar: Fördelningen av förvärvsavdragen, vilka tillhopa icke får överstiga 1.000 kronor vid den statliga taxeringen, har överlämnats till makarna att verkställa, och den i deklarationerna gjorda fördelningen skall sålunda godtagas. I förarbetena underströks att den gifte mannen endast skall medgivas avdrag om yrkande framställes; någon prövning av frågan behöver alltså ej ske då yrkande ej gjorts. Detta förenklar i viss mån TN :s arbete.

Frågeställarens sista exempel innebär icke något problem ur fördelningssynpunkt, eftersom hustrun icke är berättigad att för sin inkomst av jordbruk tillgodoföra sig något avdrag. Tjänsteinkomsten är det enda underlaget för hennes rätt till förvärvsavdrag. Att mannen hjälper henne i jordbruket medför icke rätt för hustrun att få ett extra 300-kronors avdrag. Lagtexten talar endast om

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:41